

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioloxía: Fisioloxía

Materia	Fisioloxía: Fisioloxía			
Código	O51G140V01105			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermaría (Ourense)			
Coordinador/a	Rodríguez González, Margarita			
Profesorado	Rodríguez González, Margarita Rodríguez Requejo, Benita			
Correo-e				
Web	http://fisiologiamarga@gmail.com			
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)Coñecer o funcionamento do organismo humano, entendendo este como un todo *coordinado suxeito a múltiples mecanismos *reguladores	A1
Conocer o vocabulario e linguaxe usada en *Fisioloxía	
Conocer os conceptos máis importantes xunto cos principios e as leis xerais da *Fisioloxía	
Conocer interrelacións da *Fisioloxía con outras disciplinas. Desenvolver nos alumnos o pensamento crítico *xuntamente cunha actitude aberta e científica	

Contidos

Tema	
INTRODUCCIÓN Á FISIOLOXÍA	INTRODUCCIÓN Á FISIOLOXÍA. Definición. Niveis de organización. Homeostasia. Mecanismos de control homeostático
FISIOLOXÍA CELULAR	FISIOLOXÍA CELULAR. Membranas celulares: estrutura e función. Citoplasma e organelas. Paso de sustancias a través das membranas celulares. procesos de transporte pasivo, procesos de transporte activo.
FISIOLOXÍA HISTOLÓXICA	FISIOLOXÍA HISTOLÓXICA. Matriz extracelular. Principais tipos de tecidos. Tecido epitelial. Tecido conxuntivo. Tecido muscular. Tecido nervioso.
FISIOLOXÍA DO SISTEMA INMUNE	FISIOLOXÍA DO SISTEMA INMUNE. Organización do sistema inmunitario. Inmunidade innata. Inmunidade adaptativa. Células B e inmunidade mediada por anticorpos. Células T e inmunidade mediada por células.
FISIOLOXÍA RENAL E LÍQUIDOS CORPORAIS	FISIOLOXÍA RENAL. Aclaramento renal. Filtración glomerular. Reabsorción e secreción. Procesos de transporte renal. Regulación do volume urinario. FISIOLOXÍA DOS LÍQUIDOS CORPORAIS. Auga corporal total. Compartimentos dos líquidos do organismo. Composición química e distribución dos electrólitos nos líquidos corporais. Mecanismos que manteñen a homeostasia do volume do líquido total.
FISIOLOXÍA SANGUÍNEA	FISIOLOXÍA SANGUÍNEA. Composición do sangue. Elementos formes do sangue. Tipos de sangue. Plasma sanguíneo. Coagulación do sangue. Fibrinolisis.

FISIOLOXÍA CARDIOVASCULAR	FISIOLOXÍA CARDIOVASCULAR. Hemodinámica. Sistema de conducción. Electrofisiología cardíaca. Ciclo cardíaco. Ruidos cardíacos. Fluxo, presión e resistencia.
FISIOLOXÍA RESPIRATORIA	FISIOLOXÍA RESPIRATORIA. Ventilación pulmonar. Volúmenes e capacidades pulmonares. Intercambio gaseoso nos pulmóns. Transporte de gases e control da respiración.
FISIOLOXÍA DIGESTIVA	FISIOLOXÍA DIGESTIVA. Mecanismos principais do sistema dixestivo. Dixestión mecánica e química. Secreción.Absorción. Eliminación.
FISIOLOXÍA ENDOCRINA	FISIOLOXÍA ENDOCRINA. Organización do sistema endócrino. Hormonas hipofisarias e hipotalámicas. Hormonas tiroideas. Hormonas suprarrenales. O páncreas endócrino.
FISIOLOXÍA DO APARELLO LOCOMOTOR	FISIOLOXÍA DO APARELLO LOCOMOTOR. Posición anatómica. Cavidades e rexións do corpo. Planos do corpo. Organización do músculo esquelético e liso. Mecanismo da contracción e relaxación.
NEUROFISIOLOXIA	NEUROFISIOLOXIA. Organización do sistema nervioso. Impulsos nerviosos. Potencial de acción. Transmisión sináptica. Neurotransmisores. Líquido cefalorraquídeo. Fisioloxía dos sentidos. Sistema nervioso central e periférico.
Faranse seminarios que de forma conxunta abarcará varios temas do temario de fisioloxía	Seminarios que englobarán varios temas de fisioloxía

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	12	24	36
Titoría en grupo	11	0	11
Outros	0	8	8
Sesión maxistral	75	50	125
Probas de tipo test	2	20	22
Probas de resposta curta	2	20	22
Observación sistemática	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminarios	(*) Actividades enfocadas al trabajo sobre un tema específico, que permiten ahondar o complementar los contenidos de la materia. Se pueden emplear como complemento de las clases teóricas. Asistencia obligatoria al 90% de las sesiones
Titoría en grupo	(*)Entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la asignatura para asesoramiento/desarrollo de actividades de la asignatura y del proceso de aprendizaje.
Outros	(*)El estudiante elabora una memoria de los seminarios
Sesión maxistral	(*)Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Seminarios	1. Probas de resposta longa (10 preguntas a desenvolver, por cada pregunta mal restarase unha ben, nota de corte 5 sobre 10)Si a resposta non está completa computará como incorrecta para todos os efectos 2. Proba práctica en aula. Nota de corte 5 Indispensable superar cada parte para facer media	30
Outros	Elaboración de memoria dos seminarios (a non presentación en tempo e forma que se indicará supoñerá un suspenso en dita parte da materia) Recuperación de suspenso en memoria farase mediante exame en convocatoria de Maio con 10 preguntas a desenvolver (por cada pregunta mal restarase unha ben, nota de corte 5) Se a resposta non está completa computará como incorrecta para todos os efectos Indispensable superar cada parte para facer media	10

Probas de tipo test	A metade do exame da materia de fisioloxía será de pregunta tipo test (por cada 3 preguntas mal restarase unha ben, nota de corte 5) Indispensable superar cada parte para facer media	25
Probas de resposta curta	A metade do exame da materia de fisioloxía será de pregunta con resposta curta (por cada pregunta mal restarase unha ben, nota de corte 5) Se a resposta non está completa computará como incorrecta para todos os efectos Indispensable superar cada parte para facer media	25
Observación sistemática	Nos seminarios realizarase exposición en aula da información recompilada polo alumno sobre a temática proposta, nota de corte 5. Indispensable superar cada parte para facer media. Un suspenso en dita parte supoñerá realizar en tempo e forma indicado por docente traballo de toda a materia de seminarios con exposición e defensa do mesmo (nota de corte 5)	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

O EXAME XERAL DE FISIOLOXÍA QUE ABARCA SEMINARIOS REALIZARASE O DÍA ASIGNADO NO CALENDARIO OFICIAL DE EXAMES

INDISPENSABLE SUPERAR CADA PARTE PARA FACER MEDIA, A NON REALIZACIÓN DE TRABALLOS, TAREFAS, ETC E A NON PRESENTACIÓN EN TEMPO E FORMA INDICADO POR DOCENTE DOS MESMOS SEN CAUSA SUFICIENTEMENTE XUSTIFICADA E POR ESCRITO CONSIDERARASE O QUE INCUMBE A DITA PARTE SUSPENSO

OPCIÓN B: Os alumnos que non poidan asistir aos seminarios (permítese ausencia a un 10% dos mesmos) deberán presentar por escrito antes do 1 de Marzo ao docente responsable da materia xustificación de ausencia que será valorada por docente e contestada de forma verbal en prazo de 10 días naturais a partir de data tope. A aceptación de xustificación supoñerá que para superación dos seminarios os alumnos deberán realizar en convocatoria de Maio exame (a parte dos establecidos) con 10 preguntas a desenvolver sobre a totalidade do temario dos seminarios (por cada pregunta mal restarase unha ben con nota de corte 5 sobre 10) si a resposta non está completa computará como incorrecta para todos os efectos, ademais deberá realizar traballo que se detallará aos alumnos en cuestión sobre a totalidade do temario dos seminarios con exposición e defensa do mesmo. Indispensable superar cada parte para facer media

Bibliografía. Fontes de información

Thibodeau. Patton, **Anatomía y fisiología**, 6ª Edición,
Susan E. Mulrony; Adam K. Myers, **Netter fundamentos de fisiología**,
Linda S. Costanzo, **Fisiología**, 4ª Edición,
Guyton, A. C., Hall, J.E., **Tratado de fisiología médica**, 11ª Edición,
Tortora, G.J. y Derrickson, B., **Principios de Anatomía y Fisiología**, 5ª Edición,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermaría clínica I/O51G140V01204
Enfermaría clínica II/O51G140V01205
Enfermaría clínica III/O51G140V01301
Prácticas clínicas II/O51G140V01303

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/O51G140V01101
Bioquímica: Bioquímica/O51G140V01103